

Uimhir Lárionaid

71

Uimhir Iarrthóra

General Certificate of Secondary Education
2012–2013

Eolaíocht: Teastas Singil (Modúlach)

Aonad 2 (Ceimic)

Bonnsraith

[GSS21]

DÉ LUAIN 20 BEALTAINÉ 2013, IARNÓIN

AM

1 uair an chloig.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Lárionaid agus d'Uimhir Iarrthóra sna spásanna chuige sin ag barr an leathanaigh seo.

Scríobh do fhreagraí sna spásanna chuige sin sa scrúdpháipéar seo. Freagair **gach ceann** de na **deich** gceist.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é 60 an marc iomlán don pháipéar seo.

Déanfar caighdeán na cumarsáide scríofa a mheasúnú i gCeist 9.

Léiríonn figiúirí idir lúibíní ar thaobh na láimhe deise de leathanaigh na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.

Tá Bileog Sonraí, ina bhfuil Tábla Peiriadach na nDúl, sa scrúdpháipéar seo.

Don Scrúdaitheoir amháin

Uimhir Ceiste	Marcanna
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

Marc
Iomlán

- 1 (a) Tá roinnt siombailí guaise thíos. Bain úsáid as línte le gach siombail a mheaitseáil leis an chiall cheart aici.

Tá an chéad cheann déanta.

Siombail ghuaise

Ciall

creimneach

nimhiúil

radaighníomhach

pléascach

inlasta

© Crown copyright – 'Contains public sector information published by the Health and Safety Executive and licensed under the Open Government Licence v1.0'

[3]

- (b) Luaigh fáth a bhfuil siombailí guaise níos fearr ná focail le daoine a chur ar an airdeall faoi chontúirtí.

---

[1]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

2 Comhlánaigh na habairtí seo a leanas.

Roghnaigh ó:

Richter   teorann   teicteonacha   seismiméadar   taoide

Tarlaíonn bolcáin agus creathanna talún mar gheall ar ghluaiseacht ag imeall plátaí _____. Déantar creathanna talún a thaifeadadh ar ghléas a dtugtar _____ air. Tomhaistear méid na gcreathanna talún ar an scála _____.

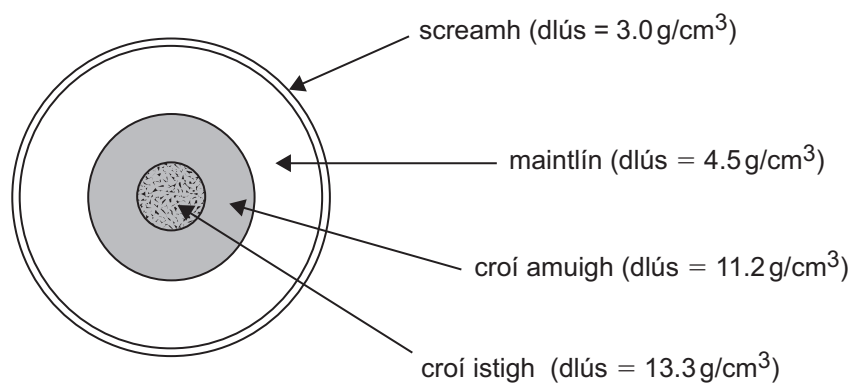
[3]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

4 Tá faisnéis ar struchtúr an Domhain sa tábla agus sa léaráid thíos.

Ciseal	Toirt/%	Doimhneacht ó dhromchla an Domhain/km
screamh	1.5	40
maintlín	82.3	2900
croí amuigh	15.4	5150
croí istigh	0.8	6370

(a) Cé acu de na cisil a bhfuil an toirt is lú aige?

---

[1]

(b) Cé acu de na cisil a bhfuil an dlús is airde aige?

---

[1]

(c) Cad é an ciseal is tanaí?

---

[1]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

LEATHANACH BÁN

(Leanann na ceisteanna ar an chéad leathanach eile)

---

[2]

-
- eile (7.3 galún)
- peitreal (2.2 galún)
- breosla scairdeitleáin (4.8 galún)
- ola bhreosla throm (2.8 galún)
- ola théimh (2.8 galún)
- díosal (10.0 galún)
- gásailín (20.1 galún)

bairille den amhola

- (i) Ainmnigh an próiseas a mbaintear úsáid as le hamhola a dheighilt leis na ceimiceáin dhifriúla seo a fháil.

---

 [2]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

7 Sa tábla thíos taispeántar airíonna roinnt plaisteach.

Plaisteach	Leáphointe /°C	Frithsheasmhacht in aghaidh alcaile	Airíonna eile	Costas an kg/£
A	20	frithsheasmhacht ard	láidir agus solúbtha	1.1
B	120	imoibríonn go mall	láidir agus solúbtha	1.5
C	200	frithsheasmhacht ard	láidir agus déantar smionagar de go furasta	0.5
D	160	frithsheasmhacht ard	láidir agus níl sé iontach solúbtha	2.4

Bain úsáid as an fhaisnéis sa tábla agus as do chuid eolais féin leis na ceistanna thíos a fhreagairt.

- (a) Luaigh fáth **nach** bhfuil plaisteach **C** fóirsteanach leis an tsreang chopair a chlúdach i gcábla leictreach.

_____ [1]

- (b) Bíonn trádstóras mór ag comhlacht agus ba mhaith leis leatháin mhóra phlaistigh a úsáid leis na hearraí ann a chlúdach. Mínigh an fáth ar rogha níos fearr é plaisteach **B** ná plaisteach **D**.

_____ [1]

- (c) Bíonn coimeádáin mhóra phlaistigh de dhíth le halcaile chreimneach a iompar. Cuirfear na coimeádáin ar leoraithe agus bainfear de na leoraithe arís iad ina dhiaidh sin.

Cé acu plaisteach (**A**, **B**, **C** nó **D**) is fóirsteanáí? Mínigh do fhreagra ina iomláine.

_____
_____
_____
_____ [3]

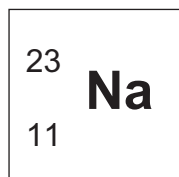
Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

8 (a) Comhlánaigh an tábla thíos faoi na cáithníní in adamh.

Cáithnín	Lucht coibhneasta	Mais choibhneasta	Suíomh san adamh
prótón	+1		an núicléas
leictreon		$\frac{1}{1840}$	fithisíonn sé an núicléas
neodrón	0	1	

[3]

(b) Anseo thíos tá an uimhir adamhach agus an mhaisuimhir atá ag sóidiam.

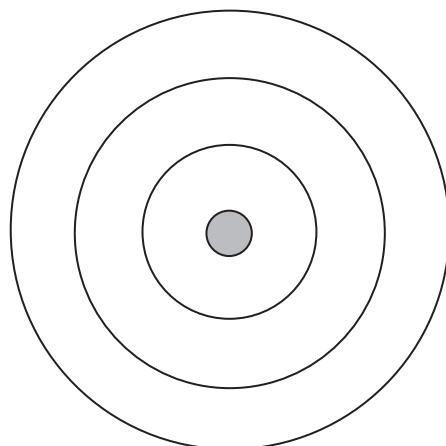
(i) Cá mhéad prótón atá ag adamh sóidiam.

_____ [1]

(ii) Ríomh an líon neodrón in adamh sóidiam.

_____ [1]

(iii) Tá 11 leictreon ag adamh sóidiam. Comhlánaigh an léaráid thíos le cóiríúchán (leagan amach) na leictreon uilig aige a thaispeáint.

[1]

Sa cheist seo déanfar thú a mheasúnú ar scileanna na cumarsáide scríofa agat lena n-áirítear úsáid saintearmaí eolaíocha.

---

[6]

12

LEATHANACH BÁN

(Leanann na ceisteanna ar an chéad leathanach eile)

D = Dearg   O = Oraíste   B = Buí   Gl = Glas   Go = Gorm   I = Indeaqó   V = Vialait

---

---

[2]

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.
I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.